

Handreiking voor visitatiecommissies

Goed voorbereid een visitatiegesprek voeren over studeren met een functiebeperking of ondersteuningsvraag

Ongeveer 30% van de studenten in het hoger onderwijs ervaart een functiebeperking. 10% van alle studenten ervaart belemmeringen bij het studeren. Studeren met een functiebeperking is onderdeel van de Instellingstoets Kwaliteitszorg (ITK). De Wet op het hoger onderwijs vraagt aandacht voor voorzieningen die de toegankelijkheid en studeerbaarheid bevorderen voor studenten met een functiebeperking.

Deze handreiking helpt bij de voorbereiding en uitvoering van visitatiegesprekken over studeren met een functiebeperking of ondersteuningsvraag.

Dit document is opgesteld vanuit de ITK, maar de vragen zijn ook relevant voor gesprekken binnen de instelling in het kader van kwaliteitszorg/ borging/ continuïteit/ verankering met het oog op beleid over studeren met een ondersteuningsvraag (met name in de laatste twee stappen van de kwaliteitscirkel Plan Do Check Act). Waar student+ geschreven staat kunnen zowel studenten met een functiebeperking als andere ondersteuningsvraag gelezen worden. Denk aan mantelzorg, gendertransitie, zwangerschap of jong ouderschap. Er staan vijf vragen centraal. Bij elke vraag is aanvullende informatie opgenomen.

1 Hoe wordt de visie op studeren met een functiebeperking of ondersteuningsvraag gedragen?

Veel hoger onderwijsinstellingen kijken vanuit een medisch model naar studeren met een functiebeperking. Het toeleverend onderwijs kijkt steeds vaker vanuit een sociaal model. Er zijn namelijk niet alleen studenten met een functiebeperking, maar ook met een ondersteuningsvraag, zoals mantelzorg, zwangerschap of jong ouderschap, gendertransitie.

2 Hoe is het beleid ingebed in de organisatie?

Veel hoger onderwijsinstellingen nemen het referentiekader van de Commissie Maatstaf als uitgangspunt voor het formuleren van het beleid (zie volgende pagina voor meer informatie). Het blijkt dat instellingen die studeren met een functiebeperking of ondersteuningsvraag hebben ingebed in een breder diversiteitsbeleid op de werkvloer, meer flexibiliteit laten zien waardoor studenten+ minder belemmeringen ervaren.

3 Hoe worden studenten+ en medewerkers betrokken bij het beleid?

Veel instellingen doen aanpassingen voor studenten+ naar aanleiding van individuele verzoeken. Het VN-verdrag inzake personen met een handicap vraagt van instellingen om proactieve beleidsvorming en het structureel betrekken van studenten+ en medewerkers.

4 Hoe is het personeelsbeleid geregeld?

Studenten+ ervaren minder belemmeringen als alle medewerkers zich bewust zijn van hun taken en verantwoordelijkheden (van CvB-lid tot facilitair medewerker).

5 Hoe wordt het beleid geëvalueerd?

Het Jaarrapport Studeren met een Functiebeperking met oordelen van studenten maakt inzichtelijk waar bijstellingen in het beleid aangaande functiebeperking nodig zijn. Deze bijstellingen kunnen ook studenten met andere ondersteuningsvragen helpen.

Wilt u de diepte in op een thema uit het referentiekader van de Commissie Maatstaf?

Hier een compleet overzicht met deelaspecten.

1 Informatievoorziening en voorlichting

- Tijdens de voorlichting en studiekeuzecheck wordt aandacht besteed aan studeren met een functiebeperking of ondersteuningsvraag.
- De informatie geeft inzicht in alle aspecten die van belang zijn.
- De informatie is gericht op (aankomende) studenten+, docenten en studiebegeleiders en via meerdere kanalen toegankelijk.
- Studenten ontvangen bij inschrijving informatie over studeren met een functiebeperking of ondersteuningsvraag. Daarbij kunnen zij de beperking of ondersteuningsvraag kenbaar maken.

2 Fysieke toegankelijkheid

- Gebouwen, onderwijsruimten en faciliteiten voldoen aan de richtlijnen van het Handboek voor de Toegankelijkheid.
- De website voldoet aan het keurmerk Drempelvrij.nl en de digitale leeromgeving aan de WCAG-criteria.
- Studiematerialen zijn gebruiksvriendelijk en vroegtijdig beschikbaar.

3 Begeleiding

- Studenten+ worden actief benaderd voor een intake.
- Aan studenten+ wordt naar behoefte extra begeleiding gegeven.
- Afspraken worden schriftelijk vastgelegd en adequaat uitgevoerd.
- Er wordt bevorderd dat de student+ een vaste begeleider krijgt.

4 Deskundigheid

- De deskundigheid van medewerkers wordt actief bevorderd.
- Direct betrokken medewerkers hebben een basisniveau aan kennis.

5 Flexibele leerroutes

- De mogelijkheid van het volgen van een flexibele leerroute bestaat.
- Docenten houden bij het verzorgen van onderwijs rekening met studenten+.

6 Toetsing en examinering

- De examencommissie hanteert vaste criteria bij de besluitvorming over individuele aanvragen.
- In het jaarverslag wordt gerapporteerd over studeren met een functiebeperking of ondersteuningsvraag.
- Docenten worden gestimuleerd om toegankelijke toetsen aan te bieden (bijvoorbeeld meerdere toetsvormen, aangepaste opmaak).

7 Waarborgen voor kwaliteit en continuïteit

- De continuïteit van het beleid is gewaarborgd.
- Er vindt evaluatie plaats en studenten+ worden daarbij bevraagd.
- Het is duidelijk wat er met de evaluatiegegevens wordt gedaan.
- In het studentenstatuut is vastgelegd hoe in de aspecten aangaande studeren met een functiebeperking of ondersteuningsvraag is voorzien.

8 Extra thema: stage en werk

- Bij de toedeling van stageplaatsen wordt rekening gehouden met studenten+.
- Stagefunctionarissen zijn voldoende geïnformeerd.
- Er zijn contacten met werkgevers die nadrukkelijk studenten+ zoeken.
- Studenten+ krijgen extra loopbaanbegeleiding.

ECIO, Expertisecentrum inclusief onderwijs, informeert, adviseert en ondersteunt universiteiten, hogescholen en het mbo bij vraagstukken rondom inclusief onderwijs en studentenwelzijn. Studenten met een extra ondersteuningsvraag kunnen zo met succes hun opleiding doorlopen en doorstromen naar een baan die bij hen past. Onderwijs voor iedereen dus. Zonder belemmeringen. www.ecio.nl